

Vysokoškoláci budú platiť

Poplatky za externé štúdium sú od septembra skutočnosťou. To, čo nestihla stredopravá vláda Mikuláša Dzurindu, včera definitívne zavŕšil socialistický kabinet Roberta Fica.

Jeho poslanci totiž schválili novelu zákona o vysokých školách. "Proti tomuto zákonu už naozaj nemôže byť nikto," povedal spokojný minister školstva Ján Mikolaj (SNS). Jeho optimizmus však bol prehnaný - krátko po hlasovaní avizovala opozícia, že novelu napadne na Ústavnom súde SR.

Ak novelu podpíše prezident, od septembra čakajú na 80-tisíc absolventov stredných škôl, 200-tisíc vysokoškolákov a 13-tisíc vysokoškolských učiteľov zmeny.

Zmeny na poslednú chvíľu

Kľúčový zákon ministra Mikolaja napokon podporili aj poslanci ĽS-HZDS. Predseda hnutia Vladimír Mečiar minulý týždeň vyhlásil zákon za protiústavný, koalícia však dospela k politickej dohode. Ešte krátko pred hlasovaním poslanci doplnili predpis o viac ako desiatku zmien. Školy môžu prijať rovnaký počet externistov ako denných študentov, externisti môžu požiadať o štátnu pôžičku. Univerzity musia každoročne do 31. októbra oznámiť, ktoré študijné programy budú spoplatené a koľkým externistom zaplatí štúdium štát. Poslanci tiež umožnili firmám zaplatiť vysokoškolské štúdium svojim budúcim zamestnancom.

Opozíčné varovania

Opozícia aj poslanec Smeru-SD Mojmir Mamojka navrhli vrátiť predpis ministrovi na dopracovanie. "Zákon mal viac ako sto pozmeňujúcich návrhov vo výboroch a 40 ďalších v rozprave, z toho viac ako polovicu podala koalícia," upozornil poslanec Ferdinand Devínsky (SDKÚ-DS). Neprešli však ani posledné návrhy z dielne SDKÚ-DS a KDH. Koaličná väčšina postupne odmietla zastavenie spoplatnenia externého štúdia, elitné univerzity, obmedzenie počtu externistov na súkromných školách či priznanie sociálneho štipendia pre diaľkových študentov.

Aké sú nové pravidlá pre študentov:

- môžu absolvovať jedno denné štúdium bezplatne
- zaplatia za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia alebo štúdium ďalších programov
- školné zaplatia aj za externé štúdium, ak verejná vysoká škola zavedie školné, a na súkromnej vysokej škole
- aj externí študenti môžu získať štátnu pôžičku na štúdium
- škola nemôže počas štúdia meniť školné - zrušiť ho ani zaviesť